

Dosarul nr. 3ra-696/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central – G. Tocaiuc

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Gheorghieș, A. Toderăș, E. Bejenaru

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Dumitru Gorelco, reprezentat de avocatul Borislav Babenco,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Gorelco împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, intervenient accesoriu Tatiana Gorelco cu privire la modificarea graficului de întrevvedere cu copilul minor,

împotriva deciziei din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Dumitru Gorelco împotriva hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central,

constată:

La 27 februarie 2019 Dumitru Gorelco a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, intervenient accesoriu Tatiana Gorelco, prin care a solicitat modificarea graficului de întrevvedere cu copilul minor XXXXX, anul nașterii XXXXX, cu tatăl Dumitru Gorelco, anul nașterii XXXXX existent la moment, prin stabilirea unor întrevvederi mai îndelungate a tatălui cu copilul minor, și anume posibilitatea de a petrece cu copilul minor zilele de sâmbătă și duminică, precum și întrevvederi de scurtă durată pe parcursul săptămânii, în perioada în care tatăl Dumitru Gorelco se va afla în Republica Moldova, luând în considerare că acesta este angajat în Italia și se află periodic în Republica Moldova.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la data de 08 decembrie 2017 de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca a fost emisă Decizia nr. 2057, prin care a fost stabilit graficul de întrevvedere a copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX cu tatăl Dumitru Gorelco, anul nașterii XXXXX, în zilele de sâmbătă de la orele 15:00 până la orele 20:00.

La 20 iunie 2018 de către Dumitru Gorelco a fost depusă o cerere privind modificarea graficului de întrevvedere cu copilul minor, prin care acesta a solicitat să se stabilească întrevvederi pentru zilele de vineri după amiază și până sâmbătă după

amiază, precum și posibilitatea de a se stabili întâlniri de scurtă durată în decursul săptămânii.

Ca rezultat, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei a refuzat să opereze careva modificări în graficul de întâlniri cu copilul minor deja stabilit.

A menționat că la data de 23 octombrie 2018 de către bunica copilului minor, mama lui Dumitru Gorelco, Silvia Gorelco a fost depusă o cerere în adresa Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, prin care a solicitat să fie stabilit un grafic de întâlnire cu copilul minor, XXXXX (nepotul). Însă, ca rezultat a fost emisă Decizia nr. 1711 din 23.11.2018 de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, prin care Autoritatea Tutelară Teritorială Soroca a indicat că, este nevoită să se abțină de la perfectarea unui grafic până la stabilirea unei decizii comune a părților, respectând drepturile și interesele copilului minor, XXXXX, întrucât mama copilului, Tatiana Gorelco și bunica, Silvia Gorelco au avut păreri diferite la stabilirea graficului de întâlniri cu copilul minor, respectiv nu au ajuns la un numitor comun.

În acest sens, a precizat că atribuțiile Autorității Tutelare Teritoriale Soroca este de a lua o decizie în privința drepturilor copiilor minori în cazul în care există neînțelegeri între persoanele care au drepturi și obligații asupra copilului minor, or, în prezentul caz, atât tatăl copilului minor, XXXXX, cât și bunica acestuia, Silvia Gorelco, au solicitat Autorității Tutelare Teritoriale Soroca să fie stabilit un grafic de întâlnire cu copilul minor, deoarece nu exista acordul comun între mama copilului minor și tatăl copilului minor, precum și bunicii copilului minor.

A indicat că Autoritatea Tutelară Teritorială Soroca, neîntemeiat și ilegal a refuzat modificarea graficului de întâlnire a copilului minor cu tatăl, precum și stabilirea unui grafic de întâlniri a copilului minor cu bunicii.

La 28 decembrie 2018 Dumitru Gorelco a depus o cerere repetată în adresa Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei din Soroca cu nr. de intrare 744, privind modificarea graficului de întâlnire cu copilul minor, însă până la moment nu a primit nici un răspuns la cererea depusă, din care motiv s-a adresat în instanța de judecată.

Consideră important de menționat faptul că tatăl copilului minor, Dumitru Gorelco achită regulat pensia de întreținere a copilului minor stabilită de către instanța de judecată prin hotărârea Judecătoriei Soroca nr. 2-284/17 din 28 iulie 2017, precum și faptul că, îi procură și suplimentar copilului lucruri necesare acestuia, precum și cadouri, depune tot efortul pentru a asigura cu cele necesare copilul minor, la fel, acesta dorește să dispună de dreptul de a participa mai activ la educația copilului minor, respectiv are nevoie să fie modificat graficul de întâlniri existent, pentru a putea să se întâlnească cu copilul minor și pentru a putea petrece mai mult timp cu acesta.

A specificat că normele juridice din Codul Familiei stabilesc că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, menționează că graficul existent la moment, ce stabilește întâlnirea tatălui cu copilul minor în zilele de sâmbătă de la ora 15:00 până la ora 20:00, este insuficient pentru ca tatăl copilului să poată participa la educația copilului.

În acest sens, competența de modificare a graficului de întâlnire cu copilul minor este Autoritatea Tutelară Teritorială Soroca din cadrul Direcției Asistență

Socială și Protecție a Familiei Soroca, întrucât se află în prezența unor neînțelegeri între mama copilului și tatăl copilului, respectiv în astfel de situații, Autoritatea Tutelară Teritorială Soroca este cea care trebuie să ia decizia privind modificarea graficului de întrevedere cu copilul minor, indiferent dacă mama copilului este de acord sau nu, or, la adoptarea deciziei se va lua în considerație drepturile și interesele copilului minor, precum și drepturile tatălui asupra copilului minor privind educația copilului minor și participarea tatălui în viața și dezvoltarea copilului minor.

Reieșind din faptul că Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca nu a dat curs cererii depuse de către Dumitru Gorelco la data de 28.12.2018 și nu a acționat în nici un fel, la moment competentă de soluționarea prezentului litigiu se face instanța de judecată.

A precizat că un grafic de întrevedere cu copilul minor, ce ar stabili durate mai lungi de a petrece timpul cu copilul minor, i-ar oferi tatălui posibilitatea de a participa la dezvoltarea și educația copilului minor, precum și la îndeplinirea drepturilor și obligațiilor părintești față de copilul minor. Astfel, luând în considerare faptul că, Dumitru Gorelco se află peste hotare, fiind angajat acolo, a solicitat de a fi modificat graficul de întrevederi cu copilul minor în așa fel, ca în perioada cât Dumitru Gorelco se va afla în Republica Moldova să dispună de întrevederi mai dese cu copilul minor.

Prin hotărârea din 09 septembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Gorelco. S-a încasat de la Dumitru Gorelco în beneficiul Tatiane Gorelco suma de 2500 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice. (f.d. 79, 93-96)

Prin decizia din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de către Dumitru Gorelco, reprezentat de avocatul Borislav Babenco împotriva hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central. (f.d. 156, 157-166)

Instanțele în motivarea soluției sale au reținut prin prisma art. 52, art. 58, art. 60 și art. 64 din Codul familiei că începând cu 08 decembrie 2017 a fost stabilit graficul de întrevedere a lui Dumitru Gorelco cu fiul minor, și anume, întâlniri în oraș în fiecare sâmbătă de la orele 15:00 până la orele 20:00.

Reieșind din argumentele lui Dumitru Gorelco, instanțele au constatat că reclamantul/apelant este antrenat în câmpul muncii în Italia, astfel a dorit modificarea graficului de întrevedere cu copilul minor, și anume, atunci când acesta este în Republica Moldova să petreacă zilele de sâmbătă și duminică cu copilul, precum și să fie stabilire întrevederi de scurtă durată cu copilul pe parcursul săptămânii.

Instanțele au concluzionat că părinții au dreptul și sunt obligați să-și educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat, însă acest fapt nu trebuie să fie în detrimentul copilului, or graficul (sau modificările în grafic) trebuie să fie întocmit și cu opinia mamei copilului, care cunoaște regimul copilului, timpul frecventării grădiniței, regimul de alimentație, de joacă, iar în caz contrar se încalcă prevederile art. 62 alin. (1) Codul Familiei, unde este stipulat că drepturile părinților, în cazul din speță a tatălui Dumitru Gorelco, nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului XXXXX. Totodată, nu au fost prezentate careva probe că Tatiana Gorelco împiedică comunicarea lui Dumitru Gorelco cu copilul comun. De asemenea, s-a reținut că graficul actual nu este

respectat de către Dumitru Gorelco, care are loc de muncă în Italia, astfel își vizitează copilul doar când revine în țară.

Instanțele au menționat că copilul la moment are cinci ani, respectiv este preșcolar, și pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a acestuia este necesară stabilitatea mediului în care crește, generată în mare parte de stabilitatea familiei, care și o oferă graficul stabilit de către Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca la 08 decembrie 2017. Faptul că copilul crește și se educă într-o atmosferă prielnică este confirmat de Raportul de conciliere psihologică din 09 aprilie 2019, copilul fiind caracterizat de către psiholog ca fiind activ, bine dispus, energic și receptiv la întrebările adresate, fiind atașat în egală măsură față de ambii părinți.

De asemenea, instanțele au reținut că Dumitru Gorelco a solicitat modificarea graficului, care este unul stabil cu unul imprevizibil, bazat pe vizitarea țării, când acesta are posibilitate, astfel opinia Tatiane Gorelco de a nu modifica graficul sau întocmi unul nou, are la bază interesul superior al copilului.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 12 mai 2020 Dumitru Gorelco, reprezentat de avocatul Borislav Babenco, a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă. (f.d. 172-177)

În motivarea recursului reprezentantul recurentului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este neîntemeiată și ilegală, or, la examinarea cauzei instanțele nu au aplicat legislația prevăzută de Codul administrativ și Codul familiei. Consideră că Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca avea obligația de a iniția o procedură administrativă, a refuzat ilegal și neîntemeiat pornirea acestei proceduri, iar instanțele judecătorești nu au aplicat prevederile legale, prin care copilului i se recunoaște dreptul de a comunica cu ambii părinți, cu bunicii, precum și alte rude, iar desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea acesteia precum și traiul separat al părinților nu constituie temei în îngrădirea acestui drept.

La 06 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca, Tatiana Gorelco și avocatului Stanislav Creciun copia recursului declarat de către Dumitru Gorelco, reprezentat de avocatul Borislav Babenco împotriva deciziei din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți. (f.d. 179)

Completul specializat relevă că Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca și Tatiana Gorelco au recepționat copia recursului expediat, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele dosarului. (f.d. 184, 185)

La data de 19 iunie 2020 Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Soroca a depus referință, invocând că susține hotărârea din 09 septembrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central și decizia din 04 februarie 2020 a Curții de Apel Bălți, iar cererea de recurs depusă de către Dumitru Gorelco este neîntemeiată. (f.d. 187-188)

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și în referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de

19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de apel a pronunțat decizia la data de 04 februarie 2020 în lipsa lui Dumitru Gorelco și a avocatului Borislav Babenco.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la 27 martie 2020 a fost recepționată de către avocatul Borislav Babenco. (f.d.169)

Dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului pentru Dumitru Gorelco, reprezentat de avocatul Borislav Babenco după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

Totuși, Dumitru Gorelco, reprezentat de avocatul Borislav Babenco au depus recursul la 12 mai 2020, în perioada suspendării termenului de procedură. Astfel, obligația de contestare în termen a fost îndeplinită.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din

art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la

admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Dumitru Gorelco, reprezentat de avocatul Borislav Babenco se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh